

Prologus

Incipit prologus sancti Hieronimi in libros Regum.

Triginti et duas literas esse apud hebreos. sicut quod lingua et caldeo testatur que hebrece magna ex parte confinis est. Nam ipsi vigintiduo elementa habent eodem sono. sed diuersis characteribus. Samaritanam etiam pentateucham moysi toride literas scriptitatur. figuris tantum et apicibus discrepantes. Tertius est esdras scribam legis et doctorem post captam hierosolimam et instaurationem templi sub sobobel alias literas repperisse quibus nunc utimur cum ad illud tempus idem samaritanorum et hebreorum characteres fuerint. In libro quoque numero hec eadem supputatio. sub leuitarum ac sacerdotum censu misse ostendit. et nomen domini tetragrammaton in quibusdam grecis voluminibus versus que hodie antiquis expressum literis inuenimus. Sed et psalmi tricesimus sextus et centesimus decimus et centesimus undecimus et centesimus decimus octauus et centesimus quadraginta et quartus. quaque diuerso scribant metro. tamen eiusdem numeri referuntur alphabeto. Et hieremie lamentationes et oratio eius salomonis que in fine puerbia ab eo loco in quo ait Mulierem fortem quis inueniet eisdem alphabetis vel incisionibus supputatur. Porro quique literae duplices apud hebreos sunt caph. nem. nun. psh. sade. Alii etiam scribuntur per has principia medietates que veterum. aliter fines. unde et a plerisque libris duplices estimantur. samuel. malachim dabreiamin. esdras. hieremias. cum cinoth. id est lamentationibus suis. Quod igitur vigintiduo elementa sunt per que scribitur hebraice omne quod loquimur. et eorum initium vox humana apprehendit. ita vigintiduo volumina supputantur. quibus quasi literis et exordium in dei doctrina tenera adhuc et lactens viri iusti erudit infantia. Primus apud eos liber vocatur bresith. que nos genesim dicimus. secundus ellefmoth que exodus appellatur. tertius vagecra. id est

uiticus. quartus vagedaber. que nunc nunciamus. quintus elleaddabarim. que deuteronomium prenotat. Hi sunt que non quibus libri moysi. que proprie thorat. id est legem appellant. Secundum prophetarum ordine factum et incipiunt ab iesu filio naue. qui apud illos iosue ben nun dicitur. Deinde subterunt sopthim. id est iudicium librum et eundem impingunt ruth. que in diebus iudicium facta est narratur historia. tertius sequitur samuel. que nos regnum primum et secundum dicimus. quartus malachim. id est regum qui tertio et quarto regnum volumine continetur. Meliusque multo est malachim. id est regum que malacoth. id est regum dicere. Non enim multarum gentium describit regna. sed vni israelitici populi que tribus duodecim continent. quintus est esaias. sextus hieremias. septimus ezechiel. octauus liber duodecimum prophetarum. que apud illos vocatur tharashtra. Tertius ordo. agiographa possidet. Et primus liber incipit ab iob. secundus a dauid que quique incisionibus et vno psalmodum volumine comprehendunt. tertius est salomon. tres libros habens. puerbia. que illi parabolas. id est masloth appellant. quartus ecclesiasten. id est coeleth. quintus est canticum canticorum. que titulus sirasirim prenotat. sextus est daniel. septimus dabreiamin. id est vtriusque diebus quod significantius chronicon totius diuine historie possumus appellare. que liber apud nos paralipomenon primus et secundus inscribitur. octauus esdras. que et ipsi similiter apud grecos et latinos in duos libros diuisus est. nonus hester. Atque ita sunt prater veteris legis libri vigintiduo. id est moysi quique. et prophetarum octo agiographarum noue. quaque nonnulli ruth et cinoth inter agiographa scriptitent et hos libros in suo putent numero supputandos. ac per hoc esse praece legis libros viginti quatuor. que sub numero viginti quatuor seniorum apocalipsis iohannis inducit. adorantes agnum et coronas suas prostratis vultibus offerentes. stantibus coram quatuor aialibus oculatis ante et retro. id est in preteritum et futurum respicientibus et indefessum clamantibus. sanctus. sanctus. sanctus. dominus deus omnipotens

Regum I

qui erat et qui est et qui venturus est. Sic plogus scripturarū q̄ si galiarū p̄ncipiū oībus libris q̄s de hebreo vertim⁹ in latinū puenire p̄t. vt scire valeam⁹ quic⁹ qd̄ extra vos est inter apocrip̄ha eē ponēdū. Igit̄ sapia q̄ vulgo salomonis inscribitur et iesu filij syrach liber. et iudith. et tobias et pastor nō sunt in canone. Na chabeoz primū libꝛ hebraicū reppi. Secund⁹ grecus ē. qd̄ ex ip̄a phrasin p̄bati p̄t. Que cū ita se habeāt. obsecro te letroz ne laborē meū ref̄lexionē estimes antiq̄. In tēplo dei offert vnusq̄sq̄ qd̄ p̄t. Alij auz et argentū et lapides p̄ciosos alij byssū et purpurā et coccū offert et hycinthū. Nobiscū bñ agi. si obtulerimus pelles et capraz pilos. Et tñ apls p̄tētis bilioza n̄ra magis n̄c̄ia iudicat. Vñz tota illa tabernaculi pulcritudo et p̄ singulas sp̄s ecclesie p̄ntis futureq̄ distinctio pellibz tegit̄ et cilitijs: ardoreq̄ solis et iniuriā imbrū ea q̄ vilioza sunt. phibēt. Lege ḡ primū samuel et malachum meū. Deū inq̄ meū. Quicqd̄ ei crebrius vtrēdo et emendādo sollicit⁹ et didicim⁹ et teneim⁹: n̄m est. Et cū intellexeris qd̄ antea nesciebas. vt̄ interpretē me estimato si grat⁹ es. vel paraphrastes si ingratus quāq̄ mihi oīno p̄ci⁹ nō sim. mutasse me quippiā de hebraica veritate. Certe si incredulus es. lege grecos codices et latinos. et cōfer cū his opusculis q̄ nup̄ emēdaui⁹ et vbiq̄q̄ discrepare inter se videris: interroga quēlibet hebreoz. cui magis accomodare te veas si dē. et si n̄ra firmauerit: puto qd̄ eum nō estimes p̄ictorē vt̄ in eodē loco meuz silē diuinarit. Sed et vos famulas xp̄i rogo q̄ dñi discumbētis p̄ciosissima fidei myrrha vngitis caput. q̄ nequaq̄q̄ iuuatoꝝ q̄ntis in sepulcro q̄b̄ iā ad patrē xp̄s ascēdit. vt̄ p̄ latrātes canes q̄ aduersum me rabido ore desuiēt. et circūeūt civitatē atq̄ in eo se doctos arbitrant. si alijs detrahāt: orationū vestraz dypeos opponatis. Ego sciēs humilitatē meā. illi sp̄ sn̄ie recordatoꝝ. Dixi custodiā vias meas: vt̄ non delinquam in lingua

mea. Posui ori meo custodiā cū p̄sisteret: peccatoꝝ aduersum me. Obmutui et humiliatus sum et filii a tonis.

Explicit plogus. Incipit liber Samuelis primus. Caplm. I.

VIT VIR VNUS

de ramathaim; sophim de monte effraim. et nomen eius helchana: filius hierolvam filij heliu. filij thau. filij suph ef; fratens. et habuit duas vxores: nomen vni anna. et nomē secūde fenenna. Fuerūtq̄ fenēne filie: anne aut̄ nō fuerūt liberi. Et ascēdebat vir ille de ciuitate sua statutis diebz vt̄ adoraret et sacrificaret dño exercituū in sylo. Erāt aut̄ tibi duo filij heli. ofni et phinees sacerdotes dñi. Venit ḡ dies et imolauit helchana deditq̄ fenenne vxori sue et cūctis filijs ei⁹ et filiabz p̄tes. Anne aut̄ dedit p̄tē vnā triftis: qz annā diligebat. Dñs aut̄ cōcluserat vuluā ei⁹. Affligebat qz eā emula eius: et vehemētē agebat. intantū vt̄ exprobaret qd̄ dñs cōcluserat vuluā eius. Sicq̄ faciebat p̄ singulos annos cū redeunte tpe ascenderet ad templū dñi. et sic puocabat eā. Porro illa flebat: et nō capiebat cibū. Dixit ergo ei helchanayir suus. Anna cur fles et quare nō comedis. et quāobrē affligit̄ cor tuū: Nunqd̄ nō ego melioꝝ tibi suz q̄ decē filij. Surrexit aut̄ āna postq̄ comederat et biberat in sylo. Et heli sacerdote sedente super sellā ante postes domus dñi. cū esset ana amaro aīo. orauit ad dñm flens largiter: et votū vouit dicens. Dñe exercituū si respiciēs videris afflictōz famule tue et recordatus mei fueris: nec oblit⁹ ancille tue. dederisq̄ serue tue sexū virilem: dabo eum dño omnibz diebus vite eius. et nouacula nō ascendet sup̄ caput eius. Factum est autē cum illa multiplicaret p̄ces coram domino. vt̄ heli obseruaret os eius. Porro anna loquebatur in corde suo: tantumq̄ labia eius